

Graj ski zvon.

Glasno, čuj! v dolino z grada
 Zvon k poróki se glasi,
 A glasnéje deva mlada
 V borni kočici ječí:

„Ni še zvit poróčni vé nec,
 Ni razlit še sreče žar,
 Ni še prišel zaročénec,
 Ni razsvítljen še oltár!“

„Ni to zvon, ki v gradu póje,
 Ni poróka v gradu tó;
 Srce le vzdihúje môje,
 Srce le ječí takó!“ . . .

Pride sluga dôli z grada:
 „Deva borna, Bog s teboj!
 Bog s teboj, nevésta mlada —
 To gospod ti vrača moj!“

„Kaj mi zlati prstan mari,
 Kaj mi mari glas zvoná?
 S sáboj, sáboj sluga stari
 Spet odnési prstan tá!“

Prstan nése sluga s sáboj
 Zvon pa spóday zadóni:
 „O naj bode pókoj s táboj,
 Bledo, borno dekle tí!“

A. Funtek.

Narodne stvari.

I.

Vedomec.

Zapisal J. Trinko*).

Vedomci so znani tudi pri nas na Beneškem, in vera na nje med našim slovenskim ljudstvom je jako ukoreninjena. Vedomeca spoznajo že pri njegovem rojstvu, a če poskrbijo, morejo ga takoj vedomstva rešiti. Nesejo ga namreč prej, predno ga mati k prsim vzame, na vrt ali na bližnje polje, kjer si poiščejo rogljaste vinske trte, skozi katero vtaknejo vedomečka in se po drugi poti ž njim domov povrnejo; a med potjo ne smejo z nobenim govoriti, sicer je vse zastonj njih početje. Ako je pomoček veljaven, trta mora v kratkem usehniti. Če pa ni mogoče z detetom na polje, bodi si zavolj razsajajoče zime, ali iz družih zadržkov, nesejo vedno molcé dete skozi hišo, koja ima dvoje vrat, tako da po enih gredo noter, po družih pa in po drugi poti se z detetom domov povrnejo. Imajo še tretji pripomoček, katerega rabijo posebno za živino, ker tudi med živino so vedomeci. Vzamejo

*) Ta dopis smo natisnili brez vsake premembe, ker nam dohaja od beneškega, v laškem Vidmu živečega Slovencea.

Ured.

namreč rojenega vedomca in ga vtaknejo v peč, iz katere so ravno kruh vzeli, in ga zopet nazaj po glavi izvedejo. — Ako pa vedomca ne rešijo, mora se ta potem vse življenje shajati skupaj z družimi na križempotih. Zbirajo se na večer z gorečimi bakljami v rokah, lovijo se in se tolčejo; nazadnje si pripravijo večerjo in pojedó navadno prvo žival, kojo na poti srečajo. Posebno jim diši človeška kri. Ako človek med nje zaide, vedomci ga brž ujamejo, slečejo mu kožo, kri mu izse-sajo in polt mu izjedo do kostij, koje kvišku mečejo, potem zbrane v kožo zopet oblečejo ter tako vnovič oživelega človeka, a medlega in bledega naprej pustijo. O takem človeku se reče, da so ga „vjedomci oblizali“. Kdor pa ima pri sebi kakovo ostre s Kristovim imenom za-znamovano in ž njim, kadar med vedomce zaide, zemljo v križ reže, iznebi se takoj vedomcev.

Črtica o Primoži Trubarji.

Spisal L. Žvab. *)

Potrebno se mi zdi izreči nekoliko prijaznih besed o moži, kate-remu sem hvale dolžan, ka me je pobudil, da pišem pričujoče vrste.

Mihel Jenner „a Seebegg et Beerburg“, ki se je porodil v Trsti 1764. l., bil je v mladih letih trgovsk opravnik v tržaškem domi Žig-munda Zoisa in tovarišev ter preminil 1828. l. Njega sin imenom Alojzij je bil magistraten činovnik, „cancellista ad officium aedile“ in umrl je v 13. dan aprila meseca 1868., imejoč pet in šestdeset let. Neopisno priden pisatelj je bil, brskal neprestano po arhivih, prebiral stare koženice vsevdilj s peresom v roci in beležil vse tudi najmanjše vesti o mestnej zgodovini ter na takšen način nadaljeval delo, katero mu je bil uže oča napéril.

Vidi se, da so mu bila odprta vsaka vrata do skritih listin plemenitih obiteljij tržaških. Kvara, da ni znal latinščine; za tega delj je časi nevedoma smisel napak izvrnil. Kar se dostaje tujčenja slo-vanskih priimkov, priznati moramo, da je bil praveden mož, kajti o nekej osobi ga čujemo v vlašćini nekako takó-le govorečega: „non ci consta la sua patria che sospet pettiamo del Carso goriziano, e che

*) Pustili smo oblike, kakor jih piše g. pisatelj.

Ured.